

РЕШЕНИЕ

№ 1477

гр. София, 19.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на седми декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Елизабет Петрова

Членове: Катерина Рачева
Михаил Малчев

като разгледа докладваното от Катерина Рачева Въззивно гражданско дело № 20231000502573 по описа за 2023 година

при участието на секретар Ирена Дянкова, като разгледа докладваното от съдия К. Рачева в.гр.д.№ 2573/2023 г. Апелативен съд - София и взе предвид, че със свое решение от 20.06.2023 г. по гр.д. 852/2020 г. Софийски окръжен съд, Осми състав е отхвърлил иска на В. И. М. срещу Софийски градски съд за заплащане на 26 000 лева обезщетение за неимуществени вреди от нарушено право на разглеждане в разумен срок на гр.д. 16131/2011 г. на СГС със законната лихва за забава от подаване на исковата молба до плащането.

Производството пред настоящата инстанция е образувано по въззивна жалба от ищцата лично и със съгласието на нейната майка. Поддържа се неправилно приложение на материалния закон, необоснованост и съществено нарушение на процесуалните правила. Отправено е доказателствено искане за съдебно-психологична, която да отговори на въпросите, поставени пред първата инстанция.

Въззивната жалба е подадена в срок и е допустима.

Постъпил е отговор от ответника Софийски градски съд. Няма постъпил отговор от Прокуратурата.

Въззивният съд е уважил доказателственото искане, тъй като СПЕ е поискана още с исковата молба, а първоинстанционният съд е оставил искането без уважение поради факта, че не е необходимо за изясняване на спора, а с решението е приел, че неимуществените вреди не са доказани. Въпросите са формулирани служебно от съда, като е указано на вещото лице да проведе разговора си с детето в присъствието или без присъствието на родител според експертната си преценка, за да осигури автентичност на отговорите.

В съдебно заседание от 07.12.2023 г. е изслушана и приета съдебно-психологическа експертиза на вещо лице-психолог Е. К., която след разговор със В. И. М. във Вайбър е отговорила на следните въпроси: Спомня ли си В., че е била с различни имена, когато е била малка? Има ли обяснение защо е била с различни имена, ако си спомня? Спомня ли си за специални изживявания във връзка с имената си по летища, когато е пътувала извън България? 2. Имала ли е период на адаптация към новото си име, ако си спомня, че в

началото на живота ѝ името ѝ е било друго? 3. Може ли да се приеме, че е била травмирана от различната си фамилия от тази на майка си и от тази на баща си? На какво преимуществено се дължи травмата, ако такава е налице – на поведението на заобикалящите я възрастни или на нейни лични преживявания?

В съдебното заседание процесуалният представител на жалбоподателя-ищец поддържа заявеното до момента. Софийски градски съд като ответник и Прокуратурата като контролираща страна оспорват жалбата.

Софийският апелативен съд, след като съобрази твърденията и възраженията на страните и направи самостоятелна преценка на представените по делото доказателства, приема следното. Атакуваното решение е валидно и допустимо.

Първоинстанционното производство е образувано по иск на В. И. М. към датата на исковата молба, представлявана от майка си, а към момента лично и със съгласие на майка си, с правно основание чл. 26 от ЗОДОВ. Твърденията на ищцата са, че е претърпяла неимуществени вреди от нарушаване на правото ѝ на разглеждане и решаване на гр. д. № 16131/2011 г. по описа на СГС в разумен срок по смисъла на чл. 6, § 1 КЗПЧОС. Производството по делото, развило се само в една инстанция, продължило общо 4 години, 7 месеца и 4 дни при неголяма фактическа и правна сложност на делото, малък обем от доказателства и признанието на иска от ответника И. М.. Липсата на установяване произхода от баща ѝ довела до индивидуализирането с фамилно име, различно от това на биологичния ѝ баща – вместо М. носела името А.. От раждането си знаела, че неин баща е И. М. и не можела да си обясни защо не носи неговото име. Неблагоприятните последици се засилвали от факта, че и майка ѝ била с различно име, независимо че те тримата били едно семейство. Била силно травмирана, когато тръгнала на училище и съучениците ѝ създали у нея тревожност кои са истинските ѝ родители и тя от кого произхожда. Започнала да си задава въпроса дали това са нейните майка и баща. Непрестанните тревоги ѝ нанесли непреодолим стрес и психични страдания, чувствала се потисната и обезпокоена. Тревожността се засилвала, когато пътували от Нидерландия, където живеят, към България и за други държави, тъй като граничните власти създавали проблеми за правото на родителите ѝ да я извеждат извън границите на една страна. Местните социални служби започнали проверка какво общо има В. с И. М. и защо не е вписан в акта ѝ за раждане. Психическите ѝ страдания стигнали до там, че дори и след постановяване на решението, се наложило да получи специализирана лекарска помощ поради тежките ѝ душевни терзания и непреодолимото чувство за непринадлежност към нейното семейство. По време на продължилото дълго дело ищцата получила сериозно психично-емоционално разстройство, депресивно разстройство, невероятно унижение и срам, тъй като познати, близки и съученици гледали на нея с насмешка и подигравка. Преживяла невероятни страдания, тъй като всички я смятали за ничия, което я накарало да се затвори в себе си и да прекъсне социалните си контакти. През целия съдебен процес преживяла тежък психически срив, от който все още не може да се отърси и да преодолее.

В отговора на исковата молба Софийски градски съд твърди недопустимост на исковите поради липса на доказателства за изчерпана административна процедура за обезщетение по реда ЗСВ, евентуално неоснователност на исковите поради факта, че срокът не е неразумен: съдебният състав на СГС е предприемал действия по движение на делото постоянно и ритмично, действията му следвало да се преценяват от гледна точка на голямата натовареност на СГС, следвало да се отчете и фактът, че дори да се приеме, че в отделни периоди от време съдът не е извършвал дължимите процесуални действия по движение на делото, то тези периоди били компенсирани от значително бързото извършване на други действия в други периоди. Следвало да се отчете също, че делото е с фактическа и правна сложност, тъй като предметът му е установяване на произхода на дете. Оспорено е настъпването на вреди за ищцата, както и техният характер и интензитет, вкл. от гледна точка на възрастта на ищцата. В о. с. з. на 03.06.2021 г. е направено възражение за изтекла погасителна давност.

Пред въззивната инстанция СГС не поддържа доводи за недопустимост на исковите, но

поради служебното си задължение да следи за допустимостта на решението в обжалваната част, съдът излага следните мотиви. Предвид определението на ВКС по ч.гр.д. 1841/2022 г. на Четвърто ГО на ВКС, постановено по настоящото дело, след прекратяване от СОС и потвърждаване от САС, следва да се приеме, че административната процедура за обезщетение за вреди по реда на глава IIIа ЗСВ е изчерпана по смисъла на чл. 8, ал. 2 ЗОДОВ и не е постигнато споразумение.

По отношение на преценката дали В. М. е била страна по гр. д. № 16131/2011 г. от значение е следното. Исковата молба по гр. д. № 16131/2011 г. е подадена на 25.11.2011 г. с ищец А. Г. ответници В. А., Р. А. и И. М. и са предявени искове за оспорване на бащинството на Р. А. по отношение на детето В. А. и за установяване на произхода на детето В. от И. М.. С определение от 29.06.2012 г. съдът е прекратил производството по делото в частта по исковете срещу В. А. и Р. А. за оспорване бащинството и това е първото процесуално действие на съда. Със същото определение исковата молба е оставена без движение за изпълнение на указания по иска за установяване на произхода на В. от И. М.. Независимо от определението за частично прекратяване, В. е била призовавана по делото чрез особен представител, а частна жалба на Р. А. е администрирана и САС се е произнесъл по нея наред с частната жалба на А. Г.. САС е имал случай да се произнесе по тези частни жалби, след като СГС с определение от 04.08.2014 г. е прекратил изцяло производството по делото, като е приел, че за ищцата няма интерес от предявяване на иск за установяване на произход от бащата, тъй като в акта за раждане не е записан баща. САС се е позовал на чл. 71 СК, според който за установяване на произход не може да се предяви и припознаване не може да се извърши, докато не бъде оборен по исков ред наличният произход, установен с акта за раждане, с предположението по чл. 61 СК или с припознаване. Именно като се е възползвала от второто изречение на чл. 71 СК, ищцата е завела исковата си молба, по която обаче СГС първоначално частично, а впоследствие изцяло е прекратил производството. След отмяната на определение от 04.08.2014 г. на СГС с определение от 05.05.2015 г. на САС по ч.гр.д. 1684/2015 г. (САС се е произнесъл по-малко от две седмици след сезирането си), СГС е насрочил с.з. за 16.11.2015 г., назначил е ДНК експертиза и АГ експертиза, отложил е делото за 28.03.2016 г. и на 20.05.2016 г. е постановил решение, с което е признал за установено, че И. М. е баща на В..

В с.з. 16.11.2015 г. малолетната ответница не е била призована и не е участвала. Но за следващото о. с. з. по делото, насрочено за 28.03.2016 г., в което делото е обявено за решаване, малолетната ответница е била включена в списъка за призоваване с отбелязване, че е уведомена от предходното о. с. з. чрез особения представител, а, видно от самия протокол от о. с. з., съдът не е счел, че следва да заличи малолетната ответница от списъка за призоваване. В протокола е отразено, че малолетната ответница е редовно призована чрез назначения ѝ особен представител, но същият не се явява.

Като съобрази чл. 71 СК, според който за установяване на произход не може да се предяви и припознаване не може да се извърши, докато не бъде оборен по исков ред наличният произход, установен с презумпцията за бащинство и правилото на чл. 63 СК „при оспорване на бащинство като страни се призовават майката, детето и съпругът“ съдът намира, че В. е била страна в производството през цялото време. Същественото и решаващо относно извода за допустимост на исковете в случая обаче е това, че предвид характера на предявения иск – такъв за установяване произход на дете от бащата, както и изхода от делото – уважаване на предявения от майката на детето иск, несъмнено решението ползва детето, а това обуславя правото му /независимо дали реално е участвало в производството като страна или не/ да търси защита на правото си по чл. 6, § 1 КЗПЧОС, като срокът по чл. 60а, ал. 4 ЗСВ за подаване на заявление до ИВСС е започнал да тече от датата на влизане в сила на решението по делото – 29.06.2016 г., тъй като именно от решението детето черпи права. Съответно към датата на подаване на заявлението до ИВСС - 27.12.2016 г., този срок не е изтекъл и приетото от оправомощеното от министъра на правосъдието лице в обратния смисъл е неправилно.

Независимо дали е била страна, нейни граждански права са засегнати от производството за

оборване на наличен и установяване на произход, поради което е легитимирана да търси обезщетение по чл. 26 от ЗОДОВ. Дали дадено право следва да се счита за гражданско по смисъла на чл.6, пар.1 КЗПЧОС трябва да се определи не само с оглед правната му квалификация, а в зависимост от неговото материално съдържание и последици съгласно вътрешното право, като се вземат пред вид предметът и целта на Конвенцията. Гражданските права и задължения трябва да бъдат предметът, или един от предметите на спора, а резултатът от производството трябва да бъде пряко решаващ за такова право. В случая установяването на произхода на ищцата е предмет на гр.д. 16131/2011 г.

Съгласно установената от ВКС практика предпоставките и критериите по чл. 26 ЗОДОВ, въз основа които се преценява дали са налице вреди от забавяне на воденото производство са три и са идентични с тези, установени в практиката на ЕСПЧ по приложението на чл. 6, § 1 ЕКЗПЧ: 1. фактическа и правна сложност на делото, 2. поведение на жалбоподателя и 3. поведение на властите, като се отчита, че държавата е длъжна да организира системата си за разследване по начин, че да не засяга правата на гражданите. При наличие на изложените предпоставки, съдът присъжда обезщетение за тези вреди, които са пряка последица от неразумно забавените действия на правозащитните органи. Размерът на обезщетението се определя по справедливост съобразно конкретно установените за случая релевантни обстоятелства при съобразяване и на наличието на оборима презумция, че всяка неразумна продължителност на производството води до причиняване на неимуществени вреди. Обичайните такива са свързани с обстоятелството, че за дълъг период от време, лицето е поставено в ситуация да изпитва притеснения и безпокойство, накърнено е чувството му за справедливост, страда нуждата му от доверие в институциите и сигурността, че те ще си свършат по най-добрият начин работата, така че резултатът от престъпното деяние да бъде овъзмезден. Вредите над обичайните подлежат на установяване.

Обезщетението за неимуществени вреди от деликта по чл. 26 от ЗОДОВ се определя глобално – за всички претърпени неимуществени вреди, причинени от този деликт. В този смисъл, неимуществените вреди са конкретно определими и глобално присъденото парично обезщетение за тях следва да съответства на необходимостта за преодоляването им в тяхната цялост, следва да е достатъчно по размер за репарирането им – в съответствие с общоприетия критерий за справедливост, но най-вече – с оглед особеностите на конкретния случай. Същевременно обезщетението не следва да надвишава този достатъчен и справедлив размер, необходим за обезщетяването на конкретно претърпените неимуществени вреди; респ. – не следва да води до неоснователно обогатяване на ищеца. Поради това, размерът на обезщетението се определя с оглед общия критерий за справедливост по чл. 52 ЗЗД, като се вземат предвид и възприемането на понятието "справедливост" на съответния етап от развитие на обществото и стандартът на живот в страната към периода на увреждането; следва да се отчита, че самото осъждане (признаването на факта на увреждащото поведение), само по себе си също има репариращ ефект за пострадалия, предвид нематериалния характер на претърпените от него вреди.

Въззивният съд приема, че производството, продължило 4 години 7 месеца и 4 дни, е неразумно дълго. За да стигне до този извод съдът съобразява, че първото действие на съдията седем месеца след подаване на исковата молба по частично прекратяване освен неправилно, е било и забавено. Същото се отнася и до определението за прекратяване от 04.08.2014 г. – две години след определението за частично прекратяване. Произнасянето на съда с разпореждане по чл. 131 ГПК е два месеца след постъпване на уточняващата молба; произнасянето с разпореждане за изпращане на писмо до САК за определяне на адвокат, който да бъде назначен за особен представител на малолетната ответница, е повече от седем месеца след постъпване на отговора от другия ответник и повече от единадесет месеца след постъпване на уточняващата молба; произнасянето с разпореждане за насрочване на делото в о. с. з. след отмяна от САС на прекратително определение от 04.08.2015 г. е повече от пет месеца след връщане на делото от САС; произнасянето с решение по делото е един месец и двадесет и два дни след обявяването му за решаване. Делото по същество се е развило в две о.с.з., при което са изготвени и две експертизи, както и з.з. за изпращане на исковата молба,

назначаване на особен представител на детето. Разумната продължителност на това дело предвид факта, че майката, биологичният баща и детето пребивават извън България, е година и половина. Срокът над тази продължителност е неразумен. Доводът на ответника по жалбата, че забавянето на процесуалните действия от съда в определени периоди е компенсирано от значително бързото извършване на други действия в други периоди е неоснователен, тъй като това „компенсиране“ не е довело до приключване на делото в кратък срок. Не е имало проблем с призоваването на страните – ищцата е била представлявана от адвокат, която е получавала съобщенията си надлежно, малолетното дете – от особен представител, който също е получавал съобщенията, а Р. А. и И. М. са взимали становище лично, но също са получавали съобщенията от съда. Без значение в случая е натовареността на СГС, тъй като той в случая е процесуален субституент на държавата, а именно тя не е организирана ефективно правораздаване. Предвид естеството на спора - за установяването на произхода на В., предвид съдействието на всички участници в процеса и провеждането на същинското производство само на една инстанция, делото е имало продължителност, далеч надхвърляща разумната нормалност.

По тази причина е налице противоправност, като следва да се определи по справедливост паричното изражение на претърпените неимуществени вреди. В тази връзка въззивният съд съобрази събраните пред първата и настоящата инстанция доказателства.

В с.з. от 03.06.2021 г. са изслушани сестрата на ищцата А. Р. А. и приятелка на майка й О. П. П.. О. П. няма лични впечатления, но преразказва думите на майката на В., че В. с затормозявала от въпроси в детската градина защо е с имената на бившия съпруг на майка си и че имали проблеми на летищата. Тъй като не са плод на лични впечатления, показанията не могат да докажат претърпени вреди. Сестрата А. напротив има лични впечатления от посещенията си в Холандия, поради което, независимо от евентуалната й заинтересованост, показанията й, доколкото са в синхрон със заключението на СПЕ, следва да се кредитират. А. разказва, че В. била объркана в детската градина и в училище, както и че посещавала психолог. И. винаги се е грижил за нея като баща и никога не е имало колебание кой е баща й. В някои моменти на напрежение В. казвала на баща си, че не й е баща.

Според заключението на СПЕ В. ясно си спомня, че е била с различни имена, когато е била малка. Това е оказало негативно влияние при контакта й с другите деца в квартала, където е живяла. Постоянно са я питали защо има различно име от това на родителите си и дали е тяхно дете. В училище също са я питали защо името й е различно от това на родителите й. Редовно са ги посещавали представители на социалните служби. Това е създавало дискомфорт и стрес както на нея, така и на цялото семейство. Живеела е в стрес, че ще я отделят от семейството й. До момента не контактува с децата от квартала където живее, защото те са я нападали вербално и са правили неверни предположения относно нейното име. Споменът за всичко преживяно я кара да се притеснява, по нейните думи „в стомаха ми се свива топка“. Обяснявайки това говори бързо, не иска да знае за другото си име. Декларира, че има приятели в училище. В семейството всичко е спокойно. Помагат си в домашната работа, излизат заедно, разговарят. Разказва за срама и уплахата, които е преживяла на летищата, когато пътува с родителите си със самолет. Как са отделяли нея и родителите й за разпит, поне по половин час, в който е трябвало да обясняват все едно и също, че не е отвлечена, а е дете на родителите си. В. не е имала период на адаптация към новото си име, защото казва, че знаейки кой е баща й, е било ясно какво трябва да е името й. Сега изпитва облекчение и радост, че накрая този кошмар с имената ще приключи. В. категорично е била травмирана от различната си фамилия от тази на майка си и баща си.

В училище са я гледали с подозрение и учителите са й задавали въпроси, целящи да се разбере дали наистина е дете на родителите си или има някоя срамна тайна около нейния произход. Това я е карало да бъде подозрителна към всички, да се затвори в себе си и да ограничи контактите си. Непрекъснатите проверки от страна на социалните служби, разпитите на семейството за истината около нейния произход, подозренията, които са били изказвани че не е тяхно дете, са оказали отрицателно влияние върху детската психика.

Пращали са я на тест, за да се види дали наистина знае български език или родителите прикриват нещо. Това също е било едно изключително негативно преживяване за В.. По време на разговора В. била емоционална, отговаряла изчерпателно на въпросите на вещото лице и изглеждала искрено облекчена и доволна, че целият този кошмар е към своя край.

При кредитирането на заключението на СПЕ съдът съобразява, че интервюто си вещото лице е провело чрез вайбър в присъствието на бащата, като се съобрази и че са изминали пет години и половина от приключване на делото за бащинство и възприятията на В. за чувствата ѝ тогава са през нейния спомен и през разказите на родителите ѝ. Независимо от отдалечеността във времето и малката възраст на ищцата, в какъвто смисъл са доводите на ответника в становището за с.з. в САС, следва да се приеме за доказано, че В. е възприемала с тревожност различието в имената на човека, когото от раждането си е възприемала като баща и че се е наложило да посещава психолог. Неоснователни са доводите на ответника, че вредите от забавения процес биха били само незнанието на ищцата кой е баща ѝ. Доколкото установяването на произхода от бащата е свързано със смяна на името на основание чл. 16, ал. 2 от ЗГР, следва да се приеме, че негативните емоции от различните имена са в причинна връзка с продължилото неоправдано дълго дело за произход.

Към исковата молба е представено писмо от медицински център „Званенбург“ от 30.06.2017 г. (л. 14) и писмо на г-жа магистър по право Л.Х. до родителите на В. (л. 17). Не е ясно до кого е адресирано първото писмо, а и в исковата молба няма твърдения кой е адресат на писмото. С това писмо личният лекар д-р в. д. К.-Д. моли за разрешение неясно кого да смени името ѝ – решението на СГС е от предходната година, 20.05.2016 г. – не може да се приеме, че страданието на В. от различното ѝ име е във връзка със забавения процес. Възможно е страданието ѝ е заради това, че цяла година след съдебното решение името ѝ в регистрите на медицинския център не е сменено. Неоснователни са оплакванията във въззивната жалба, че първото писмено доказателство е преценено неправилно. Второто писмо – това на г-жа Х. до родителите на В. също не установява еднозначно вреди на В. от забавянето на делото.

Неоснователни са въззивните оплаквания, че погрешно съдът е приел, че представените документи са от 2017 г., а решението по гр.д. № 16131/2011 г. е влязло в сила през 2016 г. Според жалбата това не означавало, че фактите, които отразяват, не касаели периоди преди постановяване на окончателното решение. Вярно е, че документите от 2017 г. може да се отнасят за период преди 2016 г. Но може и да се отнасят за периода между влизането в сила на решението и отразяването на новото име на В. в различните регистри в Нидерландия и може би точно защото това е отнело една година, В. е страдала. При доказателствена тежест за ищеца да установи вредите във връзка с продължителността на воденото пред СГС дело, която е указана на ищцата, не може да се приеме за доказано въз основа на писмените доказателства, представени с исковата молба, обсъдени по-горе, че страданието на В. от различното ѝ име с това на баща ѝ е във връзка със забавянето на делото за произход.

Не се установяват твърденията в исковата молба за сериозно психично-емоционално разстройство, депресивно разстройство, невероятно унижение и срам и получаването на специализирана лекарска помощ след постановяване на решението поради тежките ѝ душевни терзания и непреодолимото чувство за непринадлежност към нейното семейство. Не се установява проверка на местните социални служби за имената на В.. Съдът приема, че изявлението, за което разказва св. А., „ти не си ми баща“ няма връзка с различните имена, а с противопоставянето на баща ѝ, по повод на което свидетелката споделя, че сестра ѝ е „устата“.

Въззивният съд споделя мотивите на първоинстанционния, че вредите, търпени от ищцата заради различните имена с баща ѝ, се дължат и на поведението на майка ѝ, което няма връзка със забавеното производство: детето е родено, преди майка ѝ да прекрати брака със съпруга си, инициативата за развода е била на бившия съпруг, а не на майка ѝ, искът за установяване на произход е предявен на 25.11.2011 г., а решението по бракоразводното дело, постановено на 05.08.2009 г., е влязло в сила на 15.09.2009 г. Като се съобрази, че бившият съпруг не е създавал пречки нито по време на брачния процес, нито по делото за

оспорване и установяване на произход, следва, че двамата съпрузи е можело да уредят отношенията си още преди раждането на детето. Твърденията в исковата молба по гр.д. 16131/2011 г. са, че двамата са във фактическа раздяла от февруари 2006 г., а В. е родена на 11.12.2008 г. Следва да се посочи също, че вредата, описана в исковата молба, от различните имена на детето с майка му, не е във връзка с гр.д. 16131/2011 г., а с решението на родителите ѝ да не сключват брак. Няма връзка между воденото дело и вредата на ищцата, описана в исковата молба, като задавания от нея въпрос на кого е дете и коя е майка ѝ. Приносът на майка ѝ за настъпването на вредите обаче не освобождава държавата от отговорност за забавено правосъдие.

Установява се от показанията на А. А. и заключението на СПЕ, както и по силата на житейска презумпция, че В. е била обърквана и тревожна и че е била засегната, че имената ѝ се коментират от нейните съученици. Тази нейна тревога е в пряка връзка с продължилото неразумно дълго производство, тъй като при започването му е била на почти три години, а в края му – на седем години и половина. При нормална продължителност на делото, независимо от късното му завеждане, тя би била на не повече от пет години. При съобразяване на установените вреди и значението на имената като знак за идентичност, както и социално-икономическата обстановка към 2016 г., когато е влязло в сила решението, въззивният съд определя обезщетение от 4000 (четири хиляди) лева. Същото се дължи със законната лихва от завеждане на иска – 31.07.2017 г.

Възражението за давност, дори и да беше допустимо, а то не е, е неоснователно: решението е влязло в сила на 29.06.2016 г., а исковата молба е подадена на 31.07.2017 г. и не са изтекли пет години.

Решението следва да бъде отменено в частта, в която искът за неимуществени вреди е отхвърлен за сумата от 4000 (четири хиляди) лева със законната лихва от деня на исковата молба до плащането и потвърдено в останалата част. Решението следва да бъде отменено и в частта, в която в полза на СГС са присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение за разликата от 253 до 300 лева ($22000/26000 \times 300$). За първата инстанция ищцата претендира разноски за платена държавна такса и адвокатски хонорар, чието плащане не е доказала – в приложения към исковата молба договор не е отбелязано плащането на уговорения хонорар и по делото няма последващи доказателства в тази връзка. Ето защо следва да се уважи искането за разноски за държавна такса в размер на 10 лева. За въззивната инстанция ищцата претендира разноски за платена държавна такса и адвокатски хонорар, чието плащане е доказано. По повод възражението за прекомерност съдът съобразява, че според Наредба 1 на ВАДВС в редакцията му към деня на сключване на договора за правна защита и съдействие минималният хонорар е 2650 лв. плюс 8 % за горницата над 25 000 лв., поради което търсеният хонорар от 2700 лева не е прекомерен. На страната следва да се присъдят разноски за платена държавна такса от 5 лева и 415 лева за адвокатски хонорар ($4000/26000 \times 2700$).

По посочените мотиви, Апелативен съд - София, Гражданско отделение, 1 с-в

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение от 20.06.2023 г. по гр.д. 852/2020 г. на Софийски окръжен съд, Осми състав в частта, в която искът на В. И. М. ЕГН ***** лично и със съгласието на майка си А. А. Г. ЕГН ***** срещу Софийски градски съд на основание чл. 2б от ЗОДОВ за обезщетение за неимуществени вреди от нарушено право на разглеждане в разумен срок на гр.д. 16131/2011 г. на СГС е отхвърлен за сумата от 4000 (четири хиляди) лева със законната лихва за забава от подаване на исковата молба – 31.07.2017 г. до плащането, както и в частта, в която В. И. М. е осъдена заплати на Софийски градски съд разноски за сумата над 253 лева, *като вместо него ПОСТАНОВЯВА:*

ОСЪЖДА Софийски градски съд да заплати на В. И. М., ЕГН ***** лично и със съгласието на майка си А. А. Г. ЕГН ***** сумата от **4 000** (четири хиляди) лева

на основание чл. 26 от ЗОДОВ обезщетение за неимуществени вреди от нарушено право на разглеждане в разумен срок на гр.д. 16131/2011 г. на СГС със законната лихва за забава от подаване на исковата молба – 31.07.2017 г. до плащането

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата му обжалвана част.

ОСЪЖДА Софийски градски съд да заплати на В. И. М., ЕГН ***** лично и със съгласието на майка си А. А. Г. ЕГН ***** на основание чл. 78, ал. 1 ГПК разноски за първата инстанция за държавна такса в размер на 10 (десет) лева и за въззивната инстанция в размер на 420 (четиристотин и двадесет) лева за държавна такса и адвокатски хонорар.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС по реда на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____